

หน่วยที่ ๒ งานผลิตของใช้และของตกแต่งจากผ้าเพื่อลดภาวะโลกร้อน

ใบความรู้ที่ ๒.๑ เรื่องการออกแบบของใช้และของตกแต่งจากผ้า

๒.๑.๑ ประเภทของใช้และของตกแต่งจากผ้า

ของใช้และของตกแต่งจากผ้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุสิ่งทอหรือผ้า โดยนำมาผ่านกระบวนการออกแบบ ตัด เย็บ และตกแต่ง เพื่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยและเพิ่มความสวยงามให้กับการดำรงชีวิตประจำวัน ผลิตภัณฑ์เหล่านี้สามารถทำได้จากผ้าใหม่หรือผ้าเหลือใช้ ซึ่งนอกจากจะช่วยลดปริมาณขยะสิ่งทอแล้ว ยังสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุเหลือใช้และสร้างรายได้ได้อีกด้วยของใช้และของตกแต่งจากผ้าสามารถแบ่งออกได้หลายประเภทตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

๑. ของใช้ในชีวิตประจำวัน

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้งาน เช่น ถุงผ้า ของใส่ซ้อนส้อม ถุงใส่แก้วน้ำ กระเป๋ใส่เหรียญ กระเป๋าใส่โทรศัพท์ หรือกระเป๋าใส่อุปกรณ์ต่าง ๆ ผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ควรเน้นความแข็งแรง ทนทาน และสะดวกต่อการใช้งาน

๒. ของใช้ภายในบ้าน

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ช่วยเพิ่มความสะดวกและความเป็นระเบียบภายในบ้าน เช่น ผ้ามรองจาน ที่รองแก้ว ปลอกหมอน ผ้าคลุมโต๊ะ กล่องทิชชูผ้า หรือถุงเก็บของ ผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ควรคำนึงถึงความสวยงาม ความสะอาดง่าย และความเหมาะสมกับการใช้งานภายในบ้าน

๓. ของตกแต่งบ้าน

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้เพื่อเพิ่มความสวยงามและสร้างบรรยากาศให้กับที่อยู่อาศัย เช่น ตุ๊กตาผ้า พวงแขวนตกแต่ง ดอกไม้ผ้า โคมบาย หรือกรอบรูปตกแต่งผ้า ผลิตภัณฑ์ประเภทนี้นั้นความคิดสร้างสรรค์ สีสันทัน และการจัดองค์ประกอบให้สวยงาม

๔. ของที่ระลึกและงานประดิษฐ์

เป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อมอบเป็นของขวัญ ของที่ระลึก หรือใช้ในงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น พวงกุญแจผ้า ของของขวัญผ้า ดอกไม้ประดิษฐ์ หรือของชำร่วย งานประเภทนี้ควรมีความประณีต สวยงาม และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

การเลือกผลิตภัณฑ์ที่จะออกแบบควรพิจารณาจากประโยชน์ใช้สอย กลุ่มผู้ใช้งาน ความเหมาะสมของวัสดุและความสามารถในการผลิต เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่สามารถใช้งานได้จริงและมีคุณค่า

๒.๑.๒ การร่างแบบและกำหนดวัสดุ

การร่างแบบเป็นขั้นตอนสำคัญก่อนการผลิตชิ้นงาน เพราะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเห็นภาพของผลิตภัณฑ์ได้ชัดเจน วางแผนการผลิตได้อย่างถูกต้อง และลดความผิดพลาดระหว่างการตัดเย็บ การร่างแบบไม่จำเป็นต้องเป็นภาพที่ซับซ้อน แต่ควรแสดงรูปร่าง ขนาด และรายละเอียดสำคัญของชิ้นงานให้เข้าใจได้ง่าย

ก่อนเริ่มร่างแบบ ผู้เรียนควรกำหนดแนวคิดของชิ้นงานก่อน เช่น ต้องการให้ชิ้นงานมีลักษณะเรียบง่าย ทันสมัย น่ารัก หรือเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จากนั้นจึงวาดภาพร่างโดยกำหนดรูปทรง ขนาด สี ลวดลาย และตำแหน่งของส่วนประกอบต่าง ๆ เช่น หูหิ้ว กระดุม ซิป หรือช่องใส่ช่อง เพื่อให้เห็นภาพรวมของผลิตภัณฑ์ก่อนลงมือผลิตจริง

หลังจากร่างแบบแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ผู้ปฏิบัติงานควรเลือกวัสดุให้เหมาะสมกับลักษณะการใช้งานของผลิตภัณฑ์ เช่น หากเป็นถุงผ้าหรือถุงใส่แก้วน้ำ ควรเลือกผ้าที่มีความแข็งแรง เช่น ฝ้ายยีนส์ ผ้าแคนวาส หรือผ้าคอตตอนหนา แต่หากเป็นของตกแต่งบ้าน อาจเลือกใช้ผ้าที่มีสีสัน ลวดลาย หรือพื้นผิวที่สวยงามเพื่อเพิ่มความโดดเด่นให้กับชิ้นงาน

นอกจากผ้าแล้ว ยังต้องกำหนดวัสดุประกอบอื่น ๆ เช่น ด้ายเย็บผ้า ซิป กระจุดม เชือก สายหูหิ้ว หรือวัสดุตกแต่งต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความแข็งแรง ความปลอดภัย และความสวยงามของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งควรเลือกใช้วัสดุอย่างคุ้มค่าเพื่อลดต้นทุนและลดเศษวัสดุเหลือทิ้ง

การร่างแบบและกำหนดวัสดุที่ดีจะช่วยให้การผลิตชิ้นงานเป็นไปอย่างมีระบบ สามารถคำนวณปริมาณวัสดุที่ต้องใช้ได้ถูกต้อง ลดความสูญเสีย และทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน

สรุป

การออกแบบของใช้และของตกแต่งจากผ้าเริ่มจากการศึกษาประเภทของผลิตภัณฑ์ เลือกชิ้นงานที่เหมาะสมกับการใช้งาน จากนั้นจึงร่างแบบ กำหนดรูปทรง ขนาด สี และวัสดุที่จะใช้ในการผลิต เมื่อวางแผนได้อย่างชัดเจนแล้ว จะช่วยให้การตัด เย็บ และประกอบชิ้นงานทำได้ง่ายขึ้น ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความสวยงาม แข็งแรง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือสร้างรายได้ได้จริง